Visie Openbare Ruimte Broerenkwartier

Inhoud

- **I. Proces participatie in de afgelopen 2,5 jaar**
- **II. Visie Broerenkwartier en onze inhoudelijke opmerkingen en vragen**
- **III. Communicatie en participatie bouw**
- **IV. Placemaking**
- **V. Last but not least (afspraken)**

I. Proces participatie in de afgelopen 2,5 jaar

Koplopersgroep

Bijna 2,5 jaar geleden is op instigatie van Gemeente Zwolle een koplopersgroep bijeengeroepen. Hiervoor werden enkele ondernemers uitgenodigd, dus geen bewoners. En niet altijd direct belanghebbenden.

Wie waren deze ondernemers: Ad Peek (Van der Velden in de Broeren), Ype Bosma (Spinde), Jelle van der Weerd (JaffaJaffa) en Arie van Vliet (eigenaar pand Jochem voor ogen) en nog twee ondernemers. Dit onder aanvoering van Emmely Lefevre en de wijkmanager Wubbe-Jan Wieske. Aan deze Koplopersgroep namen ook belanghebbende ondernemers ad hoc deel. Ook schoof Han Goodijk, stedenbouwkundige, regelmatig aan.

NB 1. Voor dit gezelschap waren in het geheel geen direct betrokken bewoners uitgenodigd, niet alle ondernemers rondom en in de schil eromheen waren ook geen bewoners en ondernemers uitgenodigd (bezijden dus genoemde personen). Kortom, een klein beperkt gezelschap, waarbij wel de afspraak was dat bewoners en ondernemers erbij betrokken moesten worden op een later tijdstip.

De Koplopersgroep kwam sinds mei 2021 gemiddeld zo'n 6 maal per jaar bijeen, met soms oponthoud door corona. Van der Velden in de Broeren faciliteerde dit met eten en drinken. Het was een proces waarin het DNA van het gebied werd vastgesteld en werd geduid hoe het gebied moest worden ingevuld, maar het waren ook bijeenkomsten waarbij het ging over de bouw die gaande was, ook waren er bijeenkomsten die meer het karakter hadden van placemaking, ook waren het bijeenkomsten over specifieke panden zoals die van Xenos en Kruidvat.

NB 2. Voor lang niet alle deelnemers was duidelijk wat het doel was van de Koplopersgroep. Leverde ze input voor de visie van het openbaar gebied Broerenkwartier…. Was placemaking het doel? Deelnemers hebben het verschillend beleefd. In ieder geval de Koplopersgroep was een groep die vrij aan het denken was over het gebied Broerenkwartier. Ze heeft de conceptvisie Openbare Ruimte Broerenkwartier nimmer besproken.

NB 3. Wel was afgesproken dat bewoners erbij moesten worden betrokken . Doch dit is slechts eenmaal gebeurd bij ideeën rondom verlichting en aanlichten bij de Broerenkerk.

Omwonenden en ondernemers en belangstellenden

We citeren uit de Visie Openbare Ruimte Broerenkwartier: "Belanghebbenden en inwoners van

Zwolle hebben de mogelijkheid gehad *om kennis te nemen van en een mening te geven op de visie Openbare Ruimte Broerenkwartier.* Hiervoor is een brede inloopbijeenkomst georganiseerd op 28 juni 2022 in Hudson's Bay. Ook is de visie gepresenteerd op 17 januari 2023 aan de bewoners en ondernemers in het Broerenkwartier tijdens de informatieavond bij Van der Velden in de Broeren."

Deze laatste was zeer druk bezocht omdat bewoners elkaar onderling hadden ingelicht over het verder autoluw maken van de stad en dit verder wilden aanschouwen. De informatiebijeenkomst was dus een informatiebijeenkomst waarin meer dan alleen Openbare ruimte Broerenkwartier aan de orde kwam.

a. We noemen beide bijeenkomsten geen participatie, doch informeren.
Het was zeer druk bij de laatste bijeenkomst. Mensen gingen ook eerder weg, omdat mensen elkaar aan het verdringen waren en het stellen van vragen en/of een mening kunnen geven te lang duurde. Tijdens beide bijeenkomsten waren er borden. Bewoners en ondernemers konden langs de borden lopen en zien hoe de situatie zich gaat wijzigen. Er was een mogelijkheid tot één-op-één gesprek met een ambtenaar.

b. We hebben daarbij ook het gevoel dat wat op 17 januari 2023 is gepresenteerd niet in overeenstemming is met de nu neergelegde visie Openbare Ruimte Broerenkwartier, maar kunnen dit (nog) niet staven. De vraag staat uit bij de ambtelijke afdeling.

c. We zouden van Gemeente Zwolle wel eens willen weten wat het langs de borden lopen en dan specifiek Broerenkwartier heeft opgeleverd. ~~Doch~~ wat is er per persoon hiervan vastgelegd: positief/negatief/ opbouwend kritisch. Wat, met wie en hoe is er teruggekoppeld? Wat is er met de opmerkingen gedaan? Waaruit blijkt dat en waar is dat terug te lezen? Omwonenden hebben sterk het idee dat alle opmerkingen die niet in lijn met de visie waren, werden genegeerd.

d. Gemeente Zwolle hanteert verdeel-en-heers als methodiek. Plenair wordt er nimmer iets besproken tijdens bijeenkomsten. Decentraal wordt er ook zo min mogelijk vastgelegd en is er sprake van gesprek of tegenspraak, maar van vastleggen is nauwelijks sprake. En als er wordt vastgelegd (via memo of notitievel), dan horen belangstellenden nimmer iets terug.

Hoe waarderen we deze participatie?

De participatie wordt door ***Koplopersgroep*** qua proces als intensief beleefd, een mengeling van visie op de openbare en gebouwde ruimte, placemaking, wat gebeurt er op de bouw, doel was niet altijd duidelijk, nogal eens wijziging van datum en tijd, en ook geen bestendiging van deelnemers. Er was alom verbazing dat het pand ter hoogte van De Gillende Keukenmeiden in het plan staat met een stippellijn. Deze was pertinent afgewezen, maar staat er nu in. Losse zaken die zijn besproken staan nu in een gezamenlijke context, maar wat zijn hiervan de consequenties, kloppen de onderlinge verbindingen, iconisch gebouw maar wat dan en wat betekent dit? Ook vindt men het vreemd dat dit visiestuk niet een keer in concept met de Koplopersgroep is besproken.
NB: Tijdens de bespreking met de wethouder dd. 27 juni 2023 werden er ook kritische geluiden geuit over de verslaglegging van een laatste bijeenkomst.

Door de ***niet-deelnemers aan de Koplopersgroep*** (omwonenden, ondernemers en belangstellenden) worden communicatie en participatie boordeeld met een onvoldoende, dit zowel qua proces en inhoud omdat er geen sprake was van participatie en de communicatie te wensen overliet.

De wethouder gaf in de raadsvergadering aan dat ze uitvoering geeft aan de nieuwe participatie-aanpak Hanza, maar dit is niet het geval.

II. Visie Broerenkwartier en onze inhoudelijke opmerkingen en vragen

We kunnen ons in hoofdlijnen vinden in de visie van het Broerenkwartier, maar er zijn een aantal zeer kritische opmerkingen inzake de inhoud en er zijn vragen en op basis van de beantwoording ervan kan een inhoudelijke bijdrage gegeven worden:

1. Visie Openbare Ruimte Broerenkwartier
   Het doel van de visie is om op hoofdlijnen richting te geven aan een nieuwe openbare ruimte voor het Broerenkwartier. De Gemeente Zwolle laat weten dat na vaststelling het vervolgens gaat om uitwerking ervan in deelgebieden.
   a. We weten uit de praktijk als omwonenden en ondernemers dan het dan nog louter gaat om de invulling van stenen, soort groen e.d. De visie is geen grote lijnen verhaal, maar een inkleurtekening. U kent het wel de tekening staat er, de kleurpotloden heb je in je handen en dan mag je binnen de lijnen kleuren.
   We hebben het idee dat de raadsleden denken dat er nog iets aan deze visie geschaafd kan worden, doch dit is in de praktijk nimmer het geval. Het is een inkleuroefening. Kortom, van een visie op hoofdlijnen is geen sprake.
2. In de visie wordt mede een aanzet gegeven tot de gebouwde omgeving en dat baart ons zorgen. Daar de tekeningen en de tekst geen duidelijkheid geven over de gevolgen ervan voor de openbare ruimte.
   a. Het pand Kruidvat en Xenos is in tweeën geknipt om een doorkijk te maken vanuit de Spiegelstraat. Een mooi idee.
   - Maar wat betekent dit voor de huidige eigenaar, zijn (financiële) belangen en voor dit gebied?
   - We gaan ervan uit dat beide panden worden herontwikkeld, maar tot wat? Bij een van de gebouwen staat paviljoen. Wat betekent dit concreet voor de openbare ruimte? Een groot terras, en gaat dit ten koste van het groen?
   - Paviljoen: in de tekst staat dat er iets iconisch moet worden gebouwd zonder verdere duiding. Maar wat gaat de hoogte worden van (een van)beide gebouwen? Tot de nokhoogte van de kerk? En wat wordt de bestemming? Woningbouw? Horeca?
   Wordt met paviljoen horeca bedoeld? Of woningbouw met horeca en terras? Hoe groot wordt dan wel niet het terras en in welke mate gaat dit ten koste van het aanwezige groen? Wat betekent dit voor de verdere omgeving?
   b. We zien ook een extra pand ter omzoming van het groen aan het Broerenplein, weliswaar gestippeld weergegeven maar dit stemt niet gerust. Het zal opnieuw ten koste gaan van het groen/het plein. We willen geen extra pand. Dit is ook niet nodig om een pleingevoel te creëren.
   NB Of wordt dit al ingetekend ter compensatie van de eigenaar van Xenos en Kruidvat. We

vinden het als omwonenden en directe belanghebbende bewoner niet gewenst nodig dat deze bebouwing wordt gerealiseerd. Maximaal inzetten op het spaarzame groen in de Binnenstad zou uitgangspunt moeten zijn.
c. We zien een contradictie in de tekst: reuring en rust. We willen meer meer rustgevende elementen in de stad. En indien er toch een verwijzing is naar de historie met het klooster, dan zou dit het moment kunnen zijn.

3. Meerminneplein: groen hof: hier worden teveel functies gecombineerd waardoor het fantastische idee om hier een groen hof te realiseren teniet worden gedaan.
4. Gemeente Zwolle spreekt over het vergroenen van het Broerenkwartier. Maar wat verstaat Gemeente Zwolle hieronder? Hoe luidt het groenbeleid voor dit deel van de stad? En hoe zien we dit bijvoorbeeld in relatie tot het tegengaan van hittestress (bijv. boomkroonoppervlak), klimaatadaptiviteit en biodiversiteit. We zien verkleining van het areaal bij het Broerenkwartier, waar we beslist tegen zijn. Er is immers weinig groen in de stad en dit unieke stukje stad willen we graag minimaal behouden en bij voorkeur nog versterken. Groen bij Hudson's Bay en groen bij Van der Velden in de Broeren juichen we alleen maar toe.
5. Welke ideeën heeft Gemeente Zwolle over het vergroenen van de singel?
6. We willen dat de gemeente de zekerheid biedt dat de monumentale en andere bomen worden behouden en dat het groen daadwerkelijk wordt versterkt. Wil de gemeente niet teveel functies in dit gebied?
7. Stegen: de kwaliteit en het onderhoud van de bestaande geveltuinen laat zeer te wensen over. Waarom dan toch de keuze voor geveltuinen.
8. Aandacht voor slechtzienden met een looplijn.
9. Rozemarijnsteeg geeft aan dat het een voetgangersgebied wordt, maar de woonkerk heeft een parkeergarage. Graag dit wijzigen.
10. Aandacht voor de afvalpunten die worden zoals het nu lijkt verder beperkt en het gaat om de kwaliteit van de binnenstad en die is gebaat bij schoon.
11. Parkeerplaatsen: hoeveel (invaliden) parkeerplaatsen verdwijnen er en wat is het alternatief?
12. Laden en lossen: hoe worden ondernemers bevoorraad zolang er nog geen sprake is van kleine electrische vrachtauto's. Geopteerd wordt voor electrische kleine vrachtauto's via Nieuwstraat. Is inmiddels uitgerekend wat dit doet met venstertijden, halen en brengen, geluidsoverlast bewoners, opstoppingen in Nieuwstraat en de gevolgen ervan voor de bewoners?
13. Ook willen we weten wat de gevolgen zijn voor het terras van restaurant Gillende Keukenmeiden.
14. Wat betekent de herinrichting voor de ondernemers aan Vispoortenplas (leveranciers, kort parkeren, draaien)?
15. Hoe gaat de Gemeente Zwolle afspraken maken over de overlast tijdens jarenlang bouwen? Het verloop van de Weeshuispassage stemde zeer teleur en geeft naar de toekomst toe weinig hoop. Gemeente Zwolle moet ook aan de belangen van ondernemers en bewoners denken.
16. We vinden het opmerkelijk dat de Visie nog niet is vastgesteld, maar dat inmiddels is gestart met de uitwerking ervan. De eerste bijeenkomst Krabbestraat e.o. heeft reeds plaatsgevonden. En ook hier weer een beperkt aantal genodigden.

17. We willen dat omwonenden, ondernemers en belangstellenden bij uitwerking van de Visie Openbare Ruimte Broerenkwartier daadwerkelijk worden betrokken, én vooral dat zij inbreng kunnen leveren, waarmee ook echt iets gedaan wordt.

III. Participatie

- Participatie inrichten en uitvoeren conform de nieuwe Zwolse participatie-aanpak Hanza!.
- Bewoners en ondernemers uitnodigen huis-aan-huis en ervoor zorgdragen dat de cirkel groter is dan de direct belendende bewoners en ondernemers. Nodig ze uit via verschillende kanalen en herhaal dit bericht en ga ook eens letterlijk langs de deuren om mensen op te roepen om deel te nemen.
- Ook deelnemers die (opbouwend) kritisch zijn, zijn welkom en er wordt ook naar geluisterd.
- Participatie is niet vrijblijvend: niet vanuit de gemeente en niet vanuit de deelnemers. We beseffen dat er compromissen moeten worden gesloten en dat soms synthese mogelijk is
- Deelnemen: d.w.z. dat we willen weten wat er met de input is en wordt gedaan en waarom iets niet is of wordt gehonoreerd. Dat willen we terug kunnen lezen in een participatie-journaal, zoals in de nieuwe aanpak Hanza! is vastgelegd
- Doelen en proces van participatie vooraf goed formuleren en hierover ook verantwoording afleggen. Verder (conform Hanza!): proces tussentijds evalueren, verslag maken van de participatiemomenten en afspraken vastleggen .
- Bij het bepalen van de Visie de realisering ervan, de fasering en de tussentijdse gevolgen ook in ogenschouw nemen en houd rekening ermee dat dit personele inzet vraagt en het nemen van verantwoordelijkheid in de rol van overheid. Ook dan is communicatie en participatie met terugkoppeling van groot belang (betrouwbare overheid).

IV. Placemaking

Over placemaking moeten verdere afspraken worden gemaakt.

V. Last but not least (afspraken)

De bewoners en ondernemers willen een brief van de wethouder rondom 10 juli 2023 _ een week voorafgaande aan de raadsvergadering - dat genoemde punten worden uitgewerkt alvorens de Visie wordt vastgesteld na een daadwerkelijk en breed gedragen participatieproces. En dat er na vaststelling in het najaar van 2023 omwonenden, ondernemers en belangstellenden in een brede kring worden uitgenodigd voor participatie in het uitwerkingsproces (all over, Broerenkwartier en deelplannen). Het verslag van deze vergadering ontvangt deze vergadering ook rond de 10de juli, dus voor de raadsvergadering en dit verslag zal ook door de aanwezigen zijn geaccordeerd.
Wethouder Monique Stappenbeld wil graag schriftelijk de punten ontvangen en komt op 10 juli 2023 met een reactie naar mevrouw Speelman die op haar beurt deze reactie zal overleggen met de huidige aanwezige ondernemers en bewoners, waarop wordt besloten welke stappen de bewoners en ondernemers zullen zetten richting gemeenteraad en de vergadering van 17 juli 2023.